STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.

Nr. 35834
6 juli
2016

Regeling van de Minister van Infrastructuur en Milieu, van 1 juli 2016, nr. IENM/BSK-2016/132132, tot wijziging van de Regeling eisen geschiktheid 2000 in verband met aanpassing van de geschiktheidseisen bij stemmingsstoornissen en schizofrenie en psychose

De Minister van Infrastructuur en Milieu,

Gelet op de artikelen 111, vierde lid, en 134, tweede lid, van de Wegenverkeerswet 1994;

BESLUIT:

ARTIKEL I

De bijlage bij de Regeling eisen geschiktheid 2000 wordt als volgt gewijzigd.

A

In de inhoudsopgave:

– komt punt 8.2 te luiden: 8.2 Schizofreniespectrumstoornissen en andere psychotische stoornissen

– komt punt 8.3 te luiden: 8.3 Bipolaire en depressieve stoornissen

B

Paragraaf 8.1 komt te luiden:

8.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden de eisen aan de geschiktheid voor het onderwerp psychiatrie geformuleerd. Bij de beoordeling is het ziektebeloop van belang: de persoon zal bij voorkeur minstens een jaar vrij moeten zijn van recidieven, tenzij in specifieke gevallen anders omschreven. Daarnaast is van belang de voorspelbaarheid van uitingen van de aandoening, het ziekte-inzicht en de therapietrouw. Als de aandoening een reversibele organische stoornis tot grondslag had (heeft), kan de keurling na herstel in de regel goedgekeurd worden.

C

Paragraaf 8.2 komt te luiden:

8.2 Schizofreniespectrumstoornissen en andere psychotische stoornissen

In alle gevallen geldt dat bij psychiatrische comorbiditeit of cognitieve stoornissen tevens de betreffende paragrafen uit dit hoofdstuk gelden.

8.2.1 Eenmalige, kortdurende psychotische episode

a. groep 1: Personen die een eenmalige psychose hebben doorgemaakt en die zes maanden recidiefvrij zijn, kunnen op basis van een positief psychiatrisch rapport geschikt worden verklaard voor rijbewijzen van groep 1 voor een termijn van maximaal vijf jaar.
Zolang zij niet tevens voldoen aan de eisen voor groep 2, kunnen zij alleen geschikt worden verklaard als de rijbevoegdheid wordt beperkt tot privégebruik.
Personen die een eenmalige psychose hebben doorgemaakt, die tien jaar recidiefvrij zijn en meer dan vijf jaar zonder medicatie, kunnen op basis van een psychiatrievragenlijst geschikt worden verklaard voor rijbewijzen van groep 1 zonder termijnbeperking.
b. groep 2: Personen die een eenmalige psychose hebben doorgemaakt, die twee jaar recidiefvrij zijn en bij wie de medicatie is gestaakt, kunnen op basis van een positief psychiatrisch rapport geschikt worden verklaard voor rijbewijzen van groep 2 voor een termijn van maximaal drie jaar.
Personen die een eenmalige psychose hebben doorgemaakt, die tien jaar recidiefvrij zijn en

meer dan vijf jaar zonder medicatie, kunnen op basis van een psychiatrievragenlijst geschikt worden verklaard voor rijbewijzen van groep 2 zonder termijnbeperking.

8.2.2 Schizofreniespectrumstoornissen (schizofrenie, schizoaffectieve stoornis, schizofreniforme stoornis)

a. groep 1: Personen met schizofreniespectrumstoornissen die succesvol worden behandeld (zes maanden recidiefvrij, zekere mate van ziekte-inzicht en geringe 'negatieve symptomen') kunnen op basis van een positief psychiatrisch rapport geschikt worden verklaard voor rijbewijzen van groep 1 voor een termijn van maximaal vijf jaar. Zij kunnen alleen geschikt worden verklaard als de rijbevoegdheid wordt beperkt tot privégebruik.
b. groep 2: Personen met schizofreniespectrumstoornissen zijn ongeschikt voor rijbewijzen van groep 2.

8.2.3 Waanstoornis

a. groep 1: Personen met een ernstige waanstoornis zijn ongeschikt. Personen bij wie de psychiater de waanstoornis als licht beschouwt (niet interfererend met de rijgeschiktheid) kunnen geschikt worden verklaard voor rijbewijzen van groep 1 rijbewijzen voor maximaal vijf jaar.
b. groep 2: Personen met een waanstoornis zijn ongeschikt voor rijbewijzen van groep 2.

8.2.4 Overige psychotische stoornissen

Personen met een psychotische stoornis, die niet valt onder bovenstaande paragrafen, kunnen na een geslaagde behandeling (zes maanden recidiefvrij) op basis van een specialistisch rapport geschikt worden verklaard voor rijbewijzen van groep 1 en groep 2.

D

Paragraaf 8.3 komt te luiden:

8.3 Bipolaire en depressieve stoornissen

In alle gevallen geldt dat bij psychiatrische comorbiditeit of cognitieve stoornissen tevens de betreffende paragrafen uit dit hoofdstuk gelden.

8.3.1 Depressieve stoornis

Personen met een depressieve stoornis kunnen voor rijbewijzen van groep 1 en 2 geschikt worden verklaard onder de volgende voorwaarden:
a. geen suïciderisico
b. adequate behandeling
c. redelijk ziekte-inzicht

Een adequate behandeling wil zeggen dat er geen of lichte depressieve symptomen zijn en dat de persoon therapietrouw is.
Voor de beoordeling van personen bij wie de diagnose depressieve stoornis minder dan vijf jaar geleden is gesteld, is een psychiatrisch rapport vereist als men het afgelopen jaar onder behandeling van een psychiater is geweest. Is dit niet het geval dan volstaat een door een arts ingevulde psychiatrievragenlijst.
Voor de beoordeling van personen bij wie de depressieve stoornis meer dan vijf jaar geleden is vastgesteld, voldoet in eerste instantie een door een arts ingevulde psychiatrievragenlijst. Als uit de vragenlijst blijkt dat depressieve symptomen nog aanwezig zijn, is alsnog een psychiatrisch rapport vereist.
De maximale geschiktheidstermijn is vijf jaar. Bij totale remissie van symptomen kunnen zij geschikt worden verklaard zonder termijnbeperking.

8.3.2 Bipolaire stoornis

Personen met een bipolaire stoornis kunnen voor rijbewijzen van groep 1 en 2 geschikt worden geacht onder de volgende voorwaarden:
a. geen suïciderisico
b. adequate behandeling
c. redelijk ziekte-inzicht

Een adequate behandeling wil zeggen dat er geen of lichte depressieve of hypomane symptomen zijn en dat de persoon therapietrouw is.

Voor de beoordeling van personen bij wie de diagnose bipolaire stoornis minder dan vijf jaar geleden is gesteld, is een psychiatrisch rapport vereist als men het afgelopen jaar onder behandeling van een psychiater is geweest. Is dit niet het geval dan volstaat een door een arts ingevulde psychiatrievragenlijst.
Voor de beoordeling van personen bij wie een bipolaire stoornis meer dan vijf jaar geleden is vastgesteld, voldoet in eerste instantie een door een arts ingevulde psychiatrievragenlijst. Als uit de vragenlijst blijkt dat er depressieve of hypomane symptomen aanwezig zijn, is alsnog een psychiatrisch rapport vereist.
De maximale geschiktheidstermijn is vijf jaar. Bij totale remissie van symptomen kunnen zij geschikt worden verklaard zonder termijnbeperking.

8.3.3 Dysthyme stoornis

Personen met een dysthyme stoornis kunnen op basis van een door een arts ingevulde psychiatrievragenlijst voor onbeperkte tijd geschikt worden verklaard.

ARTIKEL II

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De Minister van Infrastructuur en Milieu,
M.H. Schultz van Haegen-Maas Geesteranus

TOELICHTING

Algemeen

1. Hoofdlijnen

Onderhavige wijziging van de bijlage van de Regeling eisen geschiktheid 2000 (hierna: de Regeling) heeft tot doel de adviezen van de Gezondheidsraad van 21 juli 2015[1] en het bijbehorende addendum van 31 mei 2016[2] over te nemen in de regelgeving. Het betreft een aanpassing van de Regeling met betrekking tot stemmingsstoornissen en schizofrenie en psychose.

Hoofdstuk 8 van de bijlage bij de Regeling bevat de specifieke eisen voor de rijgeschiktheid van mensen met psychiatrische stoornissen. De Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP) heeft het initiatief genomen om een adviesnota op te stellen over rijgeschiktheid bij stemmingsstoornissen, ADHD en schizofrenie en psychose.[3] Aanleiding voor deze adviesnota waren de veranderingen in de wetenschappelijke inzichten en de behandelingsmogelijkheden in dit veld van de gezondheidszorg.

De Gezondheidsraad heeft zijn visie gegeven op deze adviesnota in relatie tot de eisen zoals neergelegd in deze regeling. De Gezondheidsraad onderschrijft in belangrijke mate de aanbevelingen van de NVvP voor aanpassing van deze regeling. Bij schizofrenie en psychose gaat het om een verkorting van de benodigde recidiefvrije periode en het openen van de mogelijkheid dat iemand die een eenmalige psychose heeft doorgemaakt gekeurd kan worden voor een groep 2-rijbewijs of professioneel gebruik van een groep 1-rijbewijs. Bij stemmingsstoornissen gaat het om het niet meer altijd vereist zijn van een specialistisch rapport en aanpassing van de termijn van ongeschiktheid. Voor het onderdeel ADHD heeft de Gezondheidsraad reeds in 2013 een advies uitgebracht, naar aanleiding waarvan de Regeling per 23 mei 2013 werd aangepast.

2. Administratieve lasten

De onderhavige wijziging van de bijlage bij de Regeling leidt tot een verlichting van de eisen voor rijgeschiktheid bij de hierboven genoemde psychiatrische aandoeningen. Het betreft met name een wijziging van geschiktheidstermijnen en van recidiefvrije perioden. Daarnaast is niet altijd meer een rapport van een specialist vereist bij stemmingsstoornissen. Deze wijzigingen leiden tot een afname van de administratieve lasten. Deze afname kan niet exact worden becijferd, omdat onbekend is hoeveel burgers met dergelijke aandoeningen jaarlijks worden onderzocht op hun medische geschiktheid.

Voor bedrijven heeft de wijziging van de regeling geen gevolgen voor de administratieve lasten.

Artikelsgewijs

Artikel I

Onderdeel B

Paragraaf 8.1 is aangepast omdat de recidiefvrije periode van twee jaar niet meer bestaat en omdat een psychiatrisch rapport niet altijd meer vereist is. Ook is de tekst verduidelijkt.

Onderdeel C

Schizofrenie en psychose

Met betrekking tot de aandoeningen schizofrenie en psychose adviseert de Gezondheidsraad in lijn met de aanbeveling van de NVvP op basis van de recente inzichten in het ziektebeeld, dat in de eerste zes maanden na klinisch herstel van een psychotische episode het rijden ontraden dient te worden voor groep 1-rijbewijzen. Dit is een belangrijke wijziging ten opzichte van de tot deze wijziging geldende regeling, die een termijn van twee jaar hanteert.

---

[1] Gezondheidsraad. Briefadvies Rijgeschiktheid hij stemmingsstoornissen, ADHD en schizofrenie en psychosen. Publicatienummer 2015/22, Den Haag, 21 juli 2015 (www.gr.nl).

[2] Gezondheidsraad. Addendum bij het briefadvies Rijgeschiktheid bij stemmingsstoornissen, ADHD en schizofrenie en psychosen, Den Haag, 31 mei 2016 (www.gr.nl).

[3] Brons M, e.a. Adviesnota Rijgeschiktheid bij stemmingsstoornissen, ADHD en schizofrenie en psychose. De Tijdstroom, Utrecht, augustus 2014.

De hiervoor genoemde adviezen leiden tot wijzigingen in paragraaf 8.2 van de bijlage van de regeling. Tevens is de opbouw van de paragraaf gewijzigd en zijn tekstuele verduidelijkingen doorgevoerd.
De titel van paragraaf 8.2 is verduidelijkt. De titel ‘Psychosen’ is aangepast aan de nu gangbare terminologie en daarom gewijzigd in ‘Schizofreniespectrumstoornissen en andere psychotische stoornissen’. Vervolgens zijn de geschiktheidseisen opgenomen voor de volgende stoornissen: 8.2.1 Eenmalige, kortdurende psychotische episode, 8.2.2 Schizofreniespectrumstoornissen (schizofrenie, schizoaffectieve stoornis, schizofreniforme stoornis), 8.2.3 Waanstoornis en 8.2.4 Overige psychotische stoornissen.

Onderdeel D

Stemmingsstoornissen

Op basis van de recente inzichten met betrekking tot stemmingsstoornissen heeft de Gezondheidsraad, in lijn met de aanbeveling van de NVvP, een advies uitgebracht. In de regeling is voor de beoordeling van de geschiktheid onder andere van belang of er sprake is van een adequate behandeling.

Ook adviseert de Gezondheidsraad om een specialistisch rapport niet altijd meer vereist te laten zijn. In bepaalde gevallen kan volstaan worden met een door een arts ingevulde psychiatrievragenlijst. Personen met een dysthyme stoornis kunnen op basis van een door een arts ingevulde psychiatrievragenlijst voor onbeperkte tijd geschikt worden verklaard.

Het hiervoor genoemde advies heeft geleid tot wijzigingen in paragraaf 8.3 van de bijlage van de regeling. Tevens is de opbouw van de paragraaf gewijzigd.
De titel van paragraaf 8.3 is verduidelijkt. De titel ‘Stemmingsstoornissen’ is gewijzigd in ‘Bipolaire en depressieve stoornissen’ conform de nu gangbare terminologie. Vervolgens zijn de geschiktheidseisen opgenomen voor de volgende stoornissen: 8.3.1 Depressieve stoornis, 8.3.2 Bipolaire stoornis en 8.3.3 Dysthyme stoornis.

Artikel II

Inwerkingtreding

In afwijking van het stelsel van vaste verandermomenten treedt deze wijzigingsregeling in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst. De reden daarvoor is dat de doelgroep bijzonder gebaat is bij een spoedige inwerkingtreding van de regeling (uitzonderingsgrond a van het systeem van vaste verandermomenten).

De Minister van Infrastructuur en Milieu,
M.H. Schultz van Haegen-Maas Geesteranus